

Nordic Mines Marknad AB
Ylipääntie 637
92220 PIEHINKI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Laiva 6, 6B ja 8 - 12

Hakija Nordic Mines Marknad AB
PIEHINKI

Yhteystiedot:
Ylipääntie 637
92220 PIEHINKI

Lisätietoja antaa:
Peter Finnäs, puh. 050 338 5870

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 13.8.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 5.7.2013; 5.3.2014.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 24.8.2010 tila-, pinta-ala- ja maanomistaja ja rajanaapuritiedot, valtakirja
- 10.12.2010 esteettömyystodistus
- 29.8.2013 sähköinen paikkatietoaineisto, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aratiedot
- 18.3.2014 kartat (2 kpl), paikkatietoaineisto sähköisenä

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Raahe (678)

KaivNro 9024/1; valtausalueen nimi: Laiva 6

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
678-410-11-1	Silpakangas	Palo	0,80
678-410-11-2	Laivalanpalsta	Palo	2,60
678-410-9-10	Laivala	Palo	5,20
678-411-15-68	Nordic Mines	Piehinki	4,85
678-412-14-17	Piikki	Saloinen	2,45
678-412-3-9	Vaarainpalsta	Saloinen	5,70
678-412-42-253	Rajametsä	Saloinen	1,00
678-412-52-6	Vaarainmetsä	Saloinen	1,60
		Yhteensä ha	24,20

KaivNro 9024/2; valtausalueen nimi: Laiva 8

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
678-411-1-16	Honkala II	Piehinki	6,73
678-411-15-52	Mäntylä	Piehinki	0,78
678-411-2-11	Ulkometsä	Piehinki	1,07
678-411-2-12	Poikajoki	Piehinki	7,08
678-411-21-25	Timola	Piehinki	1,67
678-411-2-129	Anteronperukka	Piehinki	3,38
678-411-2-154	Pohjoislaita	Piehinki	24,77
678-411-2-157	Joensuu	Piehinki	3,44
678-411-2-48	Salmela	Piehinki	4,49
678-411-2-60	Kotiranta II	Piehinki	7,00
678-411-3-29	Rautio	Piehinki	0,66
678-411-3-32	Hiltula	Piehinki	4,79
678-411-3-41	Erkkilä	Piehinki	2,53
678-411-3-69	Hännilä	Piehinki	5,41
678-411-4-161	Sippala	Piehinki	0,19

678-411-4-36	Poikajoki II	Piehinki	3,94
678-411-59-0	Törmälä	Piehinki	0,05
678-411-7-108	Litt.b/a	Piehinki	0,35
678-411-7-141	Luomanmäki	Piehinki	2,70
678-411-7-46	Männistö	Piehinki	4,70
678-411-7-95	Metsälä	Piehinki	1,55
678-411-8-36	Kangas	Piehinki	10,25
678-411-8-63	Mökinpelto	Piehinki	0,22
678-411-9-115	Rämekorpi	Piehinki	1,50
		Yhteensä ha	99,25

KaivNro 9024/3; valtausalueen nimi: Laiva 9

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
678-411-14-31	Hieta	Piehinki	2,19
678-411-15-40	Apuli	Piehinki	7,20
678-411-15-52	Mäntylä	Piehinki	0,45
678-411-18-35	Eevanmetsä	Piehinki	2,62
678-411-18-37	Kauniinkangas	Piehinki	3,00
678-411-21-25	Timola	Piehinki	2,64
678-411-2-154	Pohjoislaita	Piehinki	1,72
678-411-24-21	Hietakangas II	Piehinki	3,53
678-411-24-36	Jerryymäki	Piehinki	0,96
678-411-24-5	Kankaala	Piehinki	4,73
678-411-25-17	Kujala	Piehinki	12,99
678-411-25-24	Hyväri	Piehinki	3,35
678-411-25-30	Kivikangas	Piehinki	0,65
678-411-25-36	Ulkosarka	Piehinki	1,60
678-411-25-37	Perämetsä	Piehinki	2,60
678-411-4-110	Sippala	Piehinki	5,53
678-411-4-34	Siimes II	Piehinki	2,78
678-411-4-55	Syrjä	Piehinki	8,41
678-411-4-66	Mannakorpi	Piehinki	3,16
678-411-59-0	Törmälä	Piehinki	6,51
678-411-62-2	Hentelä	Piehinki	6,59
678-411-7-108	Litt.b/a	Piehinki	1,70
678-411-7-141	Luomanmäki	Piehinki	1,79
678-411-7-46	Männistö	Piehinki	0,31
678-411-7-66	Haapajoki	Piehinki	1,61
678-411-9-115	Rämekorpi	Piehinki	5,46
678-411-9-124	Arkkukari	Piehinki	1,99
678-412-83-0	Lintula	Saloinen	2,23
		Yhteensä ha	98,30

KaivNro 9024/4; valtausalueen nimi: Laiva 10

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
678-411-25-17	Kujala	Piehinki	0,51
678-411-25-24	Hyväri	Piehinki	1,51
678-411-25-36	Ulkosarka	Piehinki	0,68
678-411-4-129	Alarauhala	Piehinki	1,79
678-411-4-130	Ylärauhala	Piehinki	6,90
678-411-4-34	Siimes II	Piehinki	11,49
678-411-4-66	Mannakorpi	Piehinki	2,18
678-412-1-116	Einola	Saloinen	0,35
678-412-1-151	Erälä	Saloinen	2,13
678-412-1-189	Koivulehto	Saloinen	3,27
678-412-1-200	Takajuusola	Saloinen	1,04
678-412-12-40	Keskihörskö	Saloinen	5,30
678-412-16-32	Mikkela	Saloinen	22,98
678-412-6-272	Juhola	Saloinen	12,79
678-412-6-314	Seppälä	Saloinen	11,18
678-412-7-103	Korpikaara	Saloinen	1,75
678-412-7-130	Uhtua	Saloinen	3,28
678-412-7-131	Käpykorpi	Saloinen	3,33
678-412-7-139	Lahdentaka	Saloinen	3,80
678-412-7-50	Ulkopilkkari	Saloinen	2,21
		Yhteensä ha	98,47

KaivNro 9024/5; valtausalueen nimi: Laiva 11

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
678-411-14-8	Patomaa	Piehinki	0,19
678-411-15-40	Apuli	Piehinki	0,38
678-411-18-35	Eevanmetsä	Piehinki	4,01
678-411-21-14	Mursunpalsta	Piehinki	4,62
678-411-2-12	Poikajoki	Piehinki	4,25
678-411-2-129	Anteronperukka	Piehinki	0,52
678-411-2-154	Pohjoislaita	Piehinki	33,12
678-411-2-157	Joensuu	Piehinki	1,14
678-411-24-36	Jerryymäki	Piehinki	1,46
678-411-25-17	Kujala	Piehinki	0,01
678-411-2-60	Kotiranta II	Piehinki	5,17
678-411-3-69	Hännilä	Piehinki	0,03
678-411-4-161	Sippala	Piehinki	10,53
678-411-59-0	Törmälä	Piehinki	4,73
678-411-62-2	Hentelä	Piehinki	4,80
678-411-7-108	Litt.b/a	Piehinki	0,43
678-411-7-137	Majakari	Piehinki	3,27

678-411-7-141	Luomanmäki	Piehinki	4,61
678-411-7-66	Haapajoki	Piehinki	6,37
678-411-9-124	Arkkukari	Piehinki	9,22
		Yhteensä ha	98,86

KaivNro 9024/6; valtausalueen nimi: Laiva 12

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
678-411-14-8	Patomaa	Piehinki	11,79
678-411-18-35	Eevanmetsä	Piehinki	3,56
678-411-21-14	Mursunpalsta	Piehinki	0,28
678-411-24-21	Hietakangas II	Piehinki	7,43
678-411-24-36	Jerrynmäki	Piehinki	2,55
678-411-24-9	Kiila	Piehinki	1,60
678-411-25-17	Kujala	Piehinki	5,19
678-411-25-18	Sikolamminkangas	Piehinki	1,50
678-411-25-22	Lampi	Piehinki	0,06
678-411-25-24	Hyväri	Piehinki	2,47
678-411-25-36	Ulkosarka	Piehinki	1,79
678-411-4-129	Alarauhala	Piehinki	13,66
678-411-4-130	Ylärauhala	Piehinki	0,10
678-411-4-15	Jokijärvi	Piehinki	0,62
678-411-4-157	Metsäranta	Piehinki	1,70
678-411-4-159	Ukonpohto	Piehinki	1,96
678-411-4-21	Rantasippola	Piehinki	0,08
678-411-59-0	Törmälä	Piehinki	1,60
678-411-62-2	Hentelä	Piehinki	0,52
678-411-8-22	Yläpatama	Piehinki	7,93
678-411-8-26	Alapatama	Piehinki	1,58
678-411-876-1	Pieingin kalastuskunnan os.kunta	Piehinki	1,75
678-411-9-118	Ulkometsäpalsta	Piehinki	0,50
678-411-9-124	Arkkukari	Piehinki	2,19
678-412-12-40	Keskihörskö	Saloinen	1,24
678-412-16-32	Mikkela	Saloinen	0,59
678-412-6-272	Juhola	Saloinen	11,20
678-412-6-315	Korpikuusi	Saloinen	0,09
678-412-6-316	Raunola	Saloinen	3,83
678-412-7-103	Korpikaara	Saloinen	1,07
678-412-7-131	Käpykorpi	Saloinen	1,51
678-412-7-132	Patamanoja	Saloinen	0,50
678-412-7-139	Lahdentaka	Saloinen	1,01
678-412-7-50	Ulkopilkkari	Saloinen	1,44

678-876-1-0	Saloisten jakokunta	Yhteiset vesialueet	0,13
		Yhteensä ha	95,02

KaivNro 9024/7; valtausalueen nimi: Laiva 6 b

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
678-411-15-68	Nordic Mines	Piehinki	4,90
678-412-3-9	Vaarainpalsta	Saloinen	0,80
		Yhteensä ha	5,70

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 519,80 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Hakijalla on ollut aiemmin valtausoikeus nyt haettuihin alueisiin. Valtausoikeudet ovat päättyneet 28.7.2010. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain (503/1965) mukaan kysymyksessä valtauksen este. Tukes voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 26.9.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 25.10.2013 saakka alueen kunnanvirastossa ja Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 25.10.2013.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:
30.9.2013 Raahen Seutu -sanomalehdessä
30.9.2013 Virallisessa lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9024/1	Laiva 6
2. Kaivosrekisterinumero 9024/2	Laiva 8
3. Kaivosrekisterinumero 9024/3	Laiva 9
4. Kaivosrekisterinumero 9024/4	Laiva 10
5. Kaivosrekisterinumero 9024/5	Laiva 11
6. Kaivosrekisterinumero 9024/6	Laiva 12
7. Kaivosrekisterinumero 9024/7	Laiva 6 b

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Raahen Seutu-sanomalehdessä ja Virallisessa lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Nordic Mines on tutkinut nyt uudelleen haettavia alueita vuodesta 2005 asti, jolloin se aloitti Laivakankaan laajamittaiset tutkimukset. Nordic Minesin tarkoitus on hyödyntää aikaisempia tutkimustuloksia ja jatkaa systemaattisia malmitutkimuksia alueella.

Alueet sijoittuvat ainoastaan muutaman kilometrin säteellä yhtiön Laivakankaan kaivos-hankkeen alueesta. Alueella on jo hyvät indikaatiot satelliittimalmioiden olemassa ololle. Hakija katsoo, että yhtiöllä on parhaat mahdolliset edellytykset hyödyntää mahdollisia uusia mineralisaatioita.

Tutkimuksen tavoite on löytää taloudellisesti louhittavia kultamineralisaatioita, jotka olisivat hyödynnettävissä Laivakankaan kaivoksen rikastuslaitoksessa. Työ kuitenkin jaksotetaan useaan vaiheeseen, jossa työn määrä ja taloudellinen panostus nousee, mitä pidemmälle aikataulussa päästään.

Tutkimukset jakautuvat eri vaiheisiin Nordic Minesin malminetsintästrategian mukaan. Aikaisempina vuosina yhtiö on tehnyt alueella laajamittaista näytteenottoa ja kerännyt runsaasti pintamoreeninäytteitä sekä myös kalliopinta- ja pohjamoreeninäytteitä. Voidaan sanoa, että yhtiö on suorittanut jo kaksi alustavaa etsintävaihetta malminetsintästrategiasaan. Työ voidaan nyt jatkaa vaiheesta 3 ja osittain vaiheesta 4.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Vaihe 3, vuodet 1 - 5

Systemaattinen pohjamoreeni- ja kalliopintänäytteiden keruu jatkuu alueilla. Tämä vaihe on koneellinen, jossa käytetään metsäkoneelle rakennettua kairausyksikköä painoltaan n. 10 tonnia. Näytepisteiden määrä on riippuvainen edellisten vaiheitten tuloksista. Alueella ei kuitenkaan esiinny kalliopaljastumia joten yhtiö otaksuu ottavansa satoja, jopa tuhansia näytteitä tällä menetelmällä. Näytepisteet sijaitsevat linjoissa, jotka ovat 50 - 500 m pitkiä ja joissa pisteväli on esim. 25 m. Linjoja saatetaan suunnitella usealle alueelle valtauksien sisällä. Tätä työtä pystytään tekemään ympäri vuotta.

Vaihe 4, vuodet 1 - 5

Mikäli vaihe 3 antaa positiivisia tuloksia, pyritään selvittämään mahdollisen mineralisaation levinneisyyttä sekä pinnassa että syvyysuunnassa. Tässä vaiheessa käytetään apuna tutkijamuseojen kaivantoa sekä syväkairauskalustoa. Arviolta 3 000 m kairataan tässä ensimmäisessä kairausvaiheessa. Kairareikien lukumäärä tässä vaiheessa on 20 - 30 kpl. Tätä työvaihetta voidaan tehdä ympäri vuotta.

Vaihe 5, vuodet 2 - 5

Mikäli mineralisaatio on löytynyt ja sen on todennettu olevan tarpeeksi suuri ja korkeapitoinen, jatkuu työ syväkairauskalustolla. Arviolta 10 000 - 20 000 m on kairattava, ennen kuin luotettavuus on sillä tasolla, että alueelle pystytään hakemaan kaivospiiriä. Tähän tarvitaan noin 150 kairausreikää. On myös mahdollista, että valtauksille haetaan jatkoaikaa. Kairausten ohella tullaan tässä vaiheessa myös tekemään pienempiä kaivantoja (200 - 500 m²) ja kiven irtiotta rikastuskokeita varten. Kaivannot peitetään ja maisemoidaan, mikäli työ ei johda kaivospiirin hakemiseen. Tätä työvaihetta voidaan tehdä ympäri vuotta.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Raahen kaupunki

Raahen kaupunki katsoo Nordic Mines Marknad AB:n valtaushakemuksen olevan kaupunginhallituksen 30.11.2010 § 442 antaman lausunnon mukaisen. Valtausalueet (Laiva 6, 6B ja 8-12) sijoittuvat Raahen yleiskaavan ja Raahen kultakaivoksen osayleiskaavan maa- ja metsätalousalueille, jotka on esitetty kaavamerkinnällä M. Kultakaivoksen osayleiskaavan mukaisesti valtausalueille sijoittuu viisi pienehköä luo-kaavamerkinnällä osoitettua "luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta".

Valtausalueella sijaitsee yhteensä neljä vapaa-ajan asuntoa. Lisäksi kultakaivoksen osayleiskaava-alueella sijaitsevalle valtausalueelle on myönnetty suoralla rakennusluvalla vuonna 2009 yksi vapaa-ajan asunnon ja saunarakennuksen rakennuslupa.

Raahen kaupunki toteaa, ettei valtausalueella ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia kaavallisia valtauksen esteitä. Valtausta ei kuitenkaan saa suorittaa "50 metriä lähempänä rakennusta, jota käytetään tai aiotaan käyttää asuntona, loma-asuntona tai työhuoneena." Milloin em. "1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu rakennus tai laitos sijaitsee voimassa olevalla valtausalueella tahi kaivospiirissä, saa valtaus kuitenkin tapahtua". Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtaushakemuksessa mainitut alueet, Laiva 6, 6B ja 8-12, sijaitsevat Raahen keskustan kaakkoispuolella noin 15 kilometrin etäisyydellä. Valtausalueet rajoittuvat hakemuksen mukaan Laivakankaan kaivospiiriin ja sen apualueeseen. Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Jouttinevan (FI1104604) Natura-alue pohjoispuolella ja Hanhelan joenvarsilaitumet (FI1106200) Natura-alue kaakkoispuolella noin 4,5 kilometrin päässä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että valtaushakemusalueilla tehtävät tutkimukset eivät heikennä niitä arvoja, joiden vuoksi alueet on sisällytetty Natura-verkoston.

Ympäristöhallinnon Hertta-tietokannan perusteella valtausalueilla ei esiinny uhanalaisia tai erityisesti suojeltavia lajeja. Valtausalueiden 8-12 itäpuolella noin yhden kilometrin etäisyydellä on Pihlajaselän valtakunnallisesti arvokas kumpumoreenialue (MOR-Y11-084). Valtausalueilla ei ole valtakunnallisesti arvokkaita moreeni- ja tuulikerrostumia eikä luonnon- tai maisemansuojelun kannalta arvokkaita kallioalueita.

Valtausalueet 6, 6B ja 8-12 eivät sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Lukkaroistenperän pohjavesialue (luokka II) sijaitsee noin 3 kilometrin etäisyydellä valtausalueista kaakkoon.

Valtausalueilla on voimassa 17.5.2005 vahvistettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava. Alueille ei kohdistu maakuntakaavamerkintöjä. Vireillä olevassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan 1. vaihekaavassa Raahen kultakaivos on osoitettu kohdamerkinnällä (ek). Valtausalueet sijoittuvat pääosin 29.10.2008 hyväksytyyn Raahen kultakaivoksen osayleiskaava-alueelle. Alueet Laiva 6 ja Laiva 6b sijoittuvat yleiskaavan mukaiselle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Alueiden väliin on kaavassa osoitettu kultakaivokselle johtava yksityistie ja sähkölinja. Alueiden etelärajalle kaavan mukaiselle kaivosalueelle (EK) on osoitettu kaksi muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettua kiinteää muinaisjäännöskohdetta. Kaavamääräyksen mukaan kohteessa kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat on lähetet-

tävä Museovirastoon lausuntoa varten. Yleiskaavaselostuksen mukaan kyseessä ovat kohteet Laivalanhietikko 1 ja Laivalanhietikko 2. Alueille ei kohdistu muita osayleiskaavamerkintöjä.

Alue Laiva 10 sijoittuu kokonaan osayleiskaavan mukaiselle M-alueelle. Alueen Laiva 8 ja Laiva 12 pohjoisosa, pääosa alueesta Laiva 9 sekä alueen Laiva 11 koilliskulma sijoittuvat osayleiskaavan mukaiselle M-alueelle. Muilta osin valtausalueilla on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava. Osayleiskaavassa valtausalueille Laiva 8–10 ja 12 on osoitettu useita luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo). Kohteet ovat lähinnä luonnontilaisia soita ja muita arvokkaita luontotyyppisiä. Valtausalueella Laiva 12 virtaava Patamanoja arvioitiin osayleiskaavassa kohtalaisen luonnontilaiseksi, joskin laajat ojitukset ovat heikentäneet vesistön luonnontilaa. Valtausalueen Laiva 12 kohdalla Patamanoja näyttäisi kuitenkin olevan ilmakuva perusteella uomaltaan ja kasvillisuudeltaan luonnontilaisen kaltainen, joten Patamanojan läheisyyteen kohdistuvia maan muokkaamista vaativia tutkimustoimenpiteitä on syytä suorittaa harkiten.

Vaikka tutkimuksille ei ole tiedossa maankäytöllisiä tai muita esteitä, tulee kaikessa toiminnassa välttää turmelemasta luontoa ja maisemaa enempää kuin tutkimusten kannalta on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon syntyneet jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Museovirasto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Museoviraston lausuntoa valtaushakemuksesta Raahessa. Hakemus käsittää Laiva 6, 6b sekä 8-12 valtausalueet, jotka sijoittuvat lukuisten tilojen alueille. Lausunto todetaan pyydetyn Museovirastolta, koska lähialueella on kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Valtausalueet sisältyvät osittain Laivavaaran kaivosalueen takia tehtyihin arkeologisiin inventointi- ja myös muihin koetutkimusalueisiin (pohjoisosa), mutta sijoittuvat pääasiassa (eteläinen alue, Laiva 8-12) näiden ulkopuolelle. Pohjoisella alueella on tätä nykyä ilmeisesti kokonaan tuhoutunut kivikautinen asuinpaikkakohde, Laivalanhietikko (muinaisjäännösrekisterin tunnus 1000007580).

Laajemmalta (runsas 6 km²) eteläiseltä alueelta ei tunneta muinaisjäännösrekisteriin merkittäviä kiinteitä muinaisjäännöksiä. Peruskartan mukaan alueella on kuitenkin ainakin tervahautoja, jotka niin ikään todennäköisesti ovat muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettuja kohteita. Selvitysten puuttuessa voidaan vain arvioida, että alueella on suurella todennäköisyydellä myös muita historiallisen ajan sekä esihistoriallisia arkeologisia kohteita.

Museovirasto arvioi hankealueen arkeologisten kohteiden sijainnin kannalta kriittiseksi ja aiemmin inventoimattomaksi alueeksi. Muinaisjäännösten suojelun näkökulmasta valtaushakemuksen menetelmät kokonaisuutena edellyttävät alueen maaperään kajoamista siinä määrin, että arkeologinen inventointi on ainakin paikoin tarpeellinen mahdollisten arkeologisten kohteiden paikantamiseksi ja huomioon ottamiseksi alueella.

Selvitystarve käsittää valtaushakemusalueet tai tarkemmilla suunnitelmilla osoitettavat alueet, joihin mineraalivarantojen etsintä esitetyillä kajoavilla menetelmillä kohdistuu.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

"Jos yhtiön toiminta on tietojeni mukaan kannattamatonta, miksi tuhota luontoa jossa on suojelun kannalta arvokkaita alueita mm. puroja, heteikköjä, kosteikkoja, soita ja pesimäalueita ym. Toivoisin, että yhtiö veloitetaan entisöimään tuhoamansa alueet ennen kuin häipyvät. Eihän metsä/maanomistajatkaan saa tällaista jälkeä tehdä luontoon. Miten sitten vieraat? Mielestäni uutta lupaa ei tule myöntää."

"Olemme tyytymättömiä Nordic Mines Marknad Ab:n valtaushakemukseen koskien Raahan kaupungin valtaushakemusta Laiva 6, 6B ja 8-12. Valtaus, valtauksen liittyvät toimet ja valtauksen tavoitteena oleva kaivostoiminta vaikeuttavat meidän liitännäiselinkeinojemme harjoittamista kohtuuttomasti.

Pyydämme ottamaan lisäksi huomioon, että Nordic Mines Marknad Ab on tehnyt päätöksen hakea toimintansa yrityssaneeraukseen. Tämä on ristiriidassa, että yritys hakee tässä vaiheessa uusia valtauksia. Tukesin tulee huomioida, että luvanhaltija ei ole kaikilta osin noudattanut kaivoslaissa säädettyjä velvollisuuksia ja lupamääräyksiä. Kaivosyhtiön toiminnasta on aiheutunut lupaehtojen rikkomisia. Mm. kesällä 2012 tapahtui pasta-alueelta iso lika-vesipäästä Ispinänojaan, joka virtaa erämökkimme läheltä. Lisäksi aivan Remuperän alueen lähellä tapahtui pasta-alueelle johtavan purkuputken vuoto marras-joulukuun 2013 taitteessa. Uudesta valtausluvasta on aiheutumassa mahdollisesti kohtuutonta haittaa meidän yksityiselle edullemme niillä perusteilla, jotka olemme tuoneet jo aiemmissa valtaushakemuksissa esille. Olemme jääneet korvausten ulkopuolelle ja tämä on vienyt pohjan pois elinkeinojemme kehittämiseltä.

Edellytämme, että mahdollisten haittojen ja vahinkojen korvaamista koskeva asia tulee ratkaista tämän valtausluvan yhteydessä. Jo nykyisellään kaivostoiminnasta on aiheutunut meidän liitännäiselinkeinoihimme kohtuutonta haittaa. Kaivosvaltausaluetta on pienennetty aiemmasta, mutta sen vaikutukset liitännäiselinkeinoihimme säilyvät entisenlaisina.

Meidän liitännäiselinkeinollemme on Laivan kultakaivoksen kaivostoiminta aiheuttanut liitännäiselinkeinoillemme kohtuuttomia vaikeuksia aiemmin todetuin perustein. Vaikka olemassa oleva kaivos on lupaehtojen vastaisen toiminnan johdosta aiheuttanut hankaluuksia luontomatkailukohteemme käyttöön, on kaivosvaltauksista aiheutunut lisähaittaa matkailukohteemme hyödyntämiseen ja lisäinvestointien tekemiseen.

Korvattavat vahingot. Mielestämme meille tulee korvata täysimääräisesti kaivostoiminnan takia hyödyttömäksi jäävät investointiemme. Olemme laskeneet, että Ispinänojan luontomatkailukohteemme tuottaisi tämän vuoden aikana 175 euroa kuukaudessa. Rakennusinvestointimme laskennalliset korkomenot ovat 4 %:n mukaan laskien 1550 euroa vuodessa. Kaivostoiminnasta valtauksien mukaan lukien tuottavat kuukausitasolla meille metsästysmatkailussa ja luonnonvaratoiminnassa 250 euron tappion. Lisäksi menetämme kalanviljelyaltaan vesijärjestelyissä kuukausitappiona 110 euroa. Kuukausitappiot ovat siten 535 euroa ja lisäksi tulevat korvattavaksi käyttämättä jäävät investoinnit.

Valtaus- ja tutkimusalueena olevan erä- ja luontomatkailukohteen markkinoiminen ei ole mahdollista."

Mielipiteessä on myös tuotu esille uuden kaivoslain (621/2011) 46 §:n mukaisia luvan myöntämisen esteitä sekä hakijan aikaisempaa tutkimus- ja kaivostoimintaa liittyviä epäkohtia ja tietoja aikaisemmista valtaus- ja varausalueista. Mielipiteen mukaan hakijalla ei ilmeisesti ole resursseja ja mahdollisuuksia toimia alueella yhtiön taloudellisen tilanteen vuoksi.

Mielipiteen mukaan hakemuksen tiedot eivät ole riittäviä mm. tutkimussuunnitelman, muun elinkeinotoiminnan ja alueen luonnonkäytön osalta. Mielipiteessä vaaditaan vahinkojen korvaamista ja (kaivokselle) vakuutta.

Lopuksi mielipiteessä on vielä esitetty, että olisi erittäin tärkeä saada tehtäväksi jo aiemmin mielipiteen jättäjien esittämä arviointi Ispinänojan ja Varalammen alueella olevien luonto- ja erämatkailukohteiden osalta, koska kaivospiirin maanmittaustoimituksessa ei näitä asioita otettu aikanaan käsittelyyn.

Mielipiteeseen on liitetty mm. kaivosyhtiön kaivoksen toimintaan liittyviä asiakirjoja ja kartta-aineistoa koskien mm. valtausalueen läheisiä vesialueita.

Hakijan vastine

Raahen kaupunki

Yhtiö on 18.3.2014 täydentänyt hakemustaan siten, että valtausalueesta on rajattu pois kaupungin lausunnossa mainitut vapaa-ajanasunnot valtausalueilla Laiva 9 ja Laiva 12.

ELY-keskus

Yhtiön mukaan suunnitelluilla toimenpiteillä ei ole merkittäviä seuraamuksia luonnolle. Kalliopinnan- sekä pohjamoreeninäytteenotolla ja syväkairauksella ei ole suurempia vaikutuksia luonnolle ja niiden jättämät jäljet häviävät muutamassa vuodessa. Tässä vaiheessa tutkimusta pystytään kiertämään sekä luonnon monomuotoisuuden kannalta erittäin tärkeät alueet että muinaisjäännöskohteet siten, että niille ei aiheudu vahinkoa.

Jos alueelle tehdään tutkimuskaivantoja, ne voidaan tehdä sellaisissa paikoissa, että ne eivät turmele yllä mainittuja kohteita.

Nordic Mines pyrkii olemaan edelläkävijä ottaen ympäristöarvot ensisijaisesti huomioon kaivostoiminnassa. Samaa toimintaperiaatetta yhtiö noudattaa myös malminetsintätyössä.

Museovirasto

Nordic Mines on aikaisemmin teetättänyt kaivosalueen ympäristön arkeologisen inventoinnin joka sisältää nyt haettavat Laiva 6 ja 6B alueet. Aikaisemman arkeologisen inventoinnin ulkopuolelle jäävät siis alueet Laiva 8 -12. Nordic Mines ehdottaa, että arkeologinen inventointi voidaan tehdä ennen suurempia maaperään kohdistuvia töitä. Nämä työt olisivat erilaiset tutkimuskaivannot ja mahdolliset koelouhinnat.

Koneellinen moreeni- ja kalliopintänäytteenotto sekä timanttikairaus eivät mielestämme vaaranna mahdollisia arkeologisia kohteita siinä määrin, että inventointi olisi tarpeen. Mahdolliset röykkiöt voidaan välttää. Jos arkeologista inventointia kuitenkin määrätään tehtävän ennen näitä työvaiheita, se voidaan tehdä tarkemman suunnitelman mukaan, joka esitetään Museovirastolle.

[REDACTED]

Suuri osa muistutuksesta koskee muita asioita ja niitä ei pidä huomioida tässä yhteydessä. Osa muistutuksista on käsitelty ympäristölupaprosessissa. Huomioitava on kiinteistö 678-411-2-129 Anteronperukka, missä Liimataiset omistavat 2 mökkiä, grillikatoksen ja saunarakennuksen. Tosin rakennukset eivät sijoitu nyt käsiteltäviin hakemusalueisiin.

Malminetsintätoiminta alueella ei tule olemaan sellaista, että se estäisi mökkien käyttöä eikä myöskään estä mahdollista haaskanpitoa ja kelkkailureitin suunnittelua. Tutkimustoiminnan vaikutukset ovat hyvin rajalliset ja eivät vaikuta Liimataisten muilla alueilla oleviin hankkeisiin.

Muihin muistutuksiin yhtiöllä ei ole kommentoitavaa.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49,

55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syytä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Valtausalueet sijoittuvat Raahen yleiskaavan ja Raahen kultakaivoksen osayleiskaavan maa- ja metsätalousalueille, jotka on esitetty kaavamerkinnällä M. Kultakaivoksen osayleiskaavan mukaisesti valtausalueille sijoittuu viisi pienehköä luo-kaavamerkinnällä osoitettua "luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta".

Raahen kaupunki ei ole vastustanut valtausoikeuden suorittamista yleiskaavan ja osayleiskaavan alueella, joten valtaukselle ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan tarkoittamaa estettä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden osalta viitataan edellä olevaan kohtaan "Luonnonsuojelulain määräykset" ja jäljempänä kohdassa "Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin" esitettyyn.

Poikkeaminen kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdassa tarkoitettusta määräajasta

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Alueelle on kohdistunut aikaisempi valtausoikeus, joka on rauennut 28.7.2010. Nyt ratkaistavan hakemuksen vireille tullessa raukeamisesta on siten kulunut alle viisi vuotta. Kaivoslaissa säädetystä viiden vuoden aikarajasta poikkeaminen on mahdollista kaivosviranomaisen luvalla. Hakemus on tulkittava kaivoslain (503/1965) mukaisessa tarkoituksessa tehdyksi, eikä kaivosviranomainen ole hakemuksen käsittelyn yhteydessä havainnut estettä poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta, joten valtausoikeus myönnetään hakijalle.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä. Lisäksi on otettu huomioon valtausalueen sijainti hakijan kaivoksen välittömässä läheisyydessä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenvedo tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpa- taan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten

kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallituihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (295/1963) nojalla.

Perustelut: Museoviraston lausunnon mukaan valtausalueen pohjoisemmalla osalla on kivikautinen asuinpaikkakohde, Laivalanhietikko, joka on kuitenkin ilmeisesti kokonaan tuhoutunut. Valtausalueen eteläisemmällä osalla on myös tervahautoja.

Kun otetaan huomioon Museoviraston lausunto, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisenä muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

12. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- Raahen kaupungin lausunnossa mainitut vapaa-ajanasunnot on hakija rajannut kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti pois valtausalueista Laiva 9 ja Laiva 12.
- ELY-keskuksen lausunnossa mainitun, luonnontilaisen kaltaisen Patamanojan osalta ei ole tarpeen antaa erillistä määräystä. Koska mainittua kohdetta ei ole perustettu luonnonsuojelualueeksi luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla eikä myöskään kaivoslain (503/1965) säännöksistä (71 §) tai muusta lainsäädännöstä muuta johdu, luonnonsuojelulaissa tarkoitetut säännökset eivät tule sovellettaviksi näillä alueilla. Patamanojan läheisyydessä suoritettavien tutkimustöiden osalta viitataan kuitenkin muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuteen (lupamääräys 12). Tällä vastauksella asia saatetaan valtaajan tietoon, jotta tutkimustöissä on mahdollista noudattaa tarpeellista varovaisuutta Patamanojan luonnontilan säilyttämiseksi. Asiassa on myös huomattava, että valtaajan on joka tapauksessa kaivoslain nojalla suoritettava tutkimustoimenpiteensä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- muuta valtausalueella suoritettavaa tutkimustoimintaa ja jälkitoimenpiteitä koskien viitataan lupamääräyksiin 4, 6, 8-12.
- Museovirasto on lausunnossaan esittänyt arkeologisen inventoinnin tekemistä ennen hankkeen toteuttamista. Kaivoslain (503/1965) tai muinaismuistolain (295/1963) perusteella valtaajaa ei voida velvoittaa muinaisjäännöksiä koskevan inventoinnin tekemiseen, mutta se, että valtaaja ei ilman erityislaissa tarkoitettua lupaa kajoa alueella oleviin muinaisjäännöksiin, on varmistettu lupamääräyksellä 11. Samassa yhteydessä Museovirasto voi kiinnittää valtaajan huomiota siihen, miten suunnitellut malminetsintätyöt tuottavat em. kohteilla mahdollisimman vähän haittaa esiin tuotujen alueiden suojelutarvoille.

Muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain nojalla suojeltuja, jonka perusteella niihin kaajoaminen on kielletty alueelle kohdistuvasta valtausoikeudesta riippumatta. Lisäksi on huomattava, että kaivoslain mukaan malminetsintätyöt on aina suoritettava mahdollisimman vähän haittaa tuottavalla tavalla.

Hakija on Museoviraston lausuntoon antamassaan vastineessa ehdottanut, että se voisi tehdä arkeologisen inventoinnin ennen suurempia maaperään kohdistuvia töitä (tutkimuskaivannot ja koelouhinta) tai, jos niin määrätään valtauspäätöksessä, jo ennen kairauksia ja moreeni- ja kalliopintänäytteenottoa. Kaivosviranomaisen ei kuitenkaan edellä todetun perusteella voi antaa valtaajalle lupamääräystä ko. inventoinnin tekemiseksi. Valtaajalla ja Museovirastolla on mahdollisuus sopia keskenään inventoinnin tekemisestä, kun valtaaja lupamääräyksen 11 mukaisesti on yhteydessä Museovirastoon.

Lisäksi todetaan maanomistajien mielipiteisiin, että

- kiinteistöjen omistajien oikeusturva on huomioitu päätöksen lupamääräyksissä ja erityisesti lupamääräyksellä 4. Valtaajalla on velvollisuus etukäteen kirjallisesti ilmoittaa alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Säännöksellä mm. varmistetaan se, että kaivoslain (503/1965) 15.3 §:n mukainen maanomistajan oikeus vaatia vakuutta vahinkojen korvaamiseksi, voi käy-

tännössä toteutua. Kiinteistön omistajalla on oikeus vaatia vakuus kaikesta pysyvistä tai ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on huomattava, että tutkimustoimenpiteet on suoraan kaivoslain nojalla suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Valtauksesta aiheutuvien vahinkojen ja haittojen osalta todetaan myös, että maanomistajalla on oikeus vaatia kaivoslain 15 §:n mukaisesti korvausta valtaajalta koko kyseisen valtauksen voimassaoloaikana tapahtuneista vahingoista ja haitoista. Korvausvaatimus on esitettävä valtaajalle kolmen vuoden kuluessa tässä päätöksessä annetun valtausoikeuden raukeamisesta.

- hakemus on ratkaistu kaivoslain (621/2011) 178 §:n mukaisesti noudattaen, mitä valtaushakemuksen vireilletulohetkellä voimassa olleessa kaivoslaissa (503/1965) on säädetty. Mielipiteessä viitattua kaivoslain (621/2011) 46 §:ää ei siten sovelleta hakemuksen ratkaisemiseen. Hakemuksen katsotaan täyttävän kaivoslaissa (503/1965) asetetut vaatimukset mm. tutkimussuunnitelman riittävyyden osalta, ja koska hakemukselle ei ole kaivoslaissa säädettyä estettä, valtausoikeus myönnetään. Kaivosviranomaisen ei myöskään määrää vakuutta tässä valtauspäätöksessä, koska valtausoikeutta koskevaan vakuusasiaan sovelletaan kaivoslain (503/1965) 15 §:n mukaista menettelyä siten kuin edellä ja lupamääräyksessä 4 on todettu.
- kun otetaan huomioon hakemuksesta annetut lausunnot ja päätöksen mukaiset lupamääräykset, hakemuksessa kuvattujen tutkimustöiden ei katsota aiheuttavan haittaa asumiselle, alueella harjoitettaville elinkeinoille, ympäristölle tai vesistöille. Lisäksi viitataan edellä ja lupamääräyksessä 4 todettuun.
- valtausoikeus antaa oikeuden tutkimustoimintaan kyseisellä alueella, mutta valtausoikeus ei oikeuta kaivostoimintaan. Käsiteltävänä olevassa asiassa ei siten voida ottaa kantaa muuhun alueeseen myönnetyn kaivosoikeuden mahdollisesti aiheuttamiin haittoihin tai ympäristövaikutuksiin.
- siltä osin kuin mielipiteiden liitteinä toimitetut muut asiakirjat eivät koske nyt kyseessä olevassa päätöksessä ratkaistavaa asiaa (kaivoslain mukaista malminetsintää valtausoikeuden nojalla), ei niitä käsitellä tässä päätöksessä. Muita vaikutuksia arvioidaan valtausalueen läheisyydessä toimivaan kaivokseen liittyvissä lupaprosesseissa. Vaikutuksia on myös osittain käsitelty ko. kaivoksen ympäristöluvan yhteydessä.
- sillä, että valtaaja on hakeutunut saneerausmenettelyyn, ei ole valtausoikeuden myöntämisen (tai pysyvyyden) kannalta merkitystä, koska saneerausmenettelyssä ei ole tarkoitus lopettaa yrityksen toimintaa.
- kaivoslain (621/2011) 180 §:n ja 70 §:n mukaan kaivosviranomaisen voi peruuttaa kaivoslain (503/1965) mukaisesti myönnetyn valtausoikeuden, jos valtaaja olennaisella tavalla rikkoo tai laiminlyö tämän valtauspäätöksen lupamääräyksiä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
 Kaivoslaki (621/2011)
 Kaivosasetus (663/1965)
 Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
 Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)

Muinaismuistolaki (295/1963)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **28.5.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

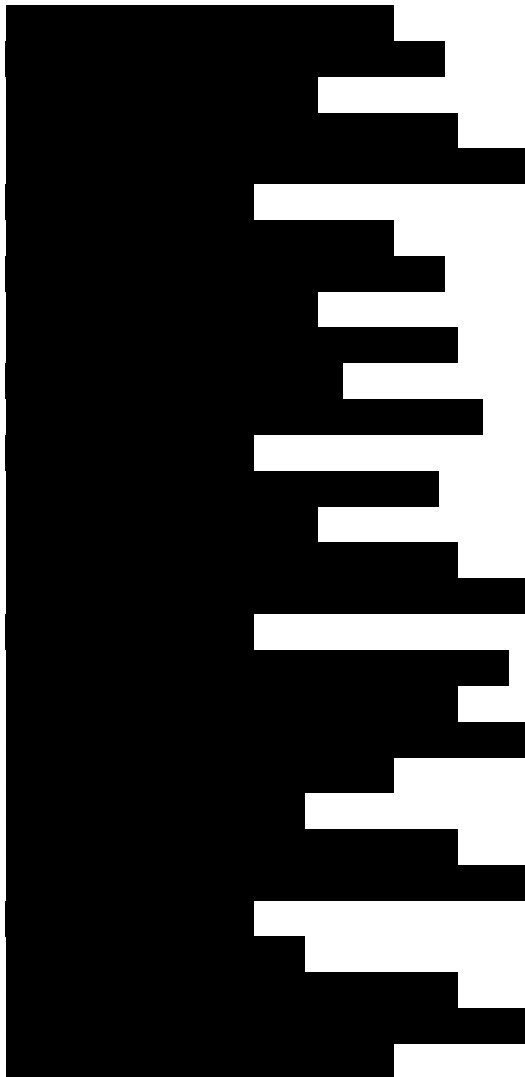
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

